

Inuttut pisinnaatitaaffiit pillugit Silarsuarmioqatigiinnut nalunaarut

Ulloq 10. december 1948 FN-ip pingajussaanik ataatsimeersuarnermini Inuttut pisinnaatitaaffiit pillugit silarsuarmioqatigiinnut Nalunaarut akuersissutigaa tamannalu nalunaarutigalugu.

Nalunaarut akuersissutigineqarpoq nunat 48-t isumaqataallutik taasinerisigit. Nunat arlaannaannilluunnit akerliusoqanngilaq. Nunat arfineq-pingasut taaseqataanngillat.

Oqaluttuarisaanermi pisimasup tamatuma kingunitsiannua ataatsimeersuartut nunanut ilaasortaasunut tamanut inassutigaat, nalunaarutip imarisai tamakkerlugit tamanut saqqummiutissagaat. Tamatuma saniatigut »isumagissagaat nalunaarutip pingaartumik atuarfinni ilinniarfinnilu allani agguanneqarnissaa, saqqummiunneqarnissaa, atuarneqarnissaa nassuiarneqarnissaalu nunani assigiinngitsuni immikkoortuinilu naalakkersuinikkut pissutsit apeqqutaatinnagit«. Nalunaarutip oqaasertavii oqaatsit FN-imi atugaasut arfiniliusut atorlugit allagaapput- araberisut, tuluttut, franskisut, kineserisut, russisut spaniamiutullu. Aammattaaq nunat FN-imut ilaasortaasut arlalissuit ataatsimeersuartut kajumissaarutaat malissimassavaat nalunaarullu namminneq inuiattut oqaatsiminnut nutserlugu. Quppernemi tullerni kalaallisuunnigortinneqarnera suliarineqarpoq Statsministeriap Kalaallit Nunaannut qullersaqarfianit.

INUTTUT PISINNAATITAAFFIIT PILLUGIT SILARSUARMIOQATIGIINNUT NALUNAARUT

AALLAQQAASIUT

Ataqqinassusermik inuup nammineq pigisaanik aammalu inooqatigiinnut ilaasortaasut tamarmik naligiimmik annaasassaannigsumillu pisinnaatitaaffeqarnissaannik akuersissuteqarneq nunarsuarmi kiffaannigissuseqarnermut, naapertuilluarnermut eqqissinissamullu tunngaviummata,

inuttut pisinnaatitaaffinnik sumiginnaanerit asissuinerillu naakkittaatsuliornerujussuarnik silarsuarmiunut tarnip nalunngissusiinik aalassatsitsisartunik nassataqartarmata, aammalu nunarsuarmik inuit killilersugaanngitsumik oqalussinnaatitaaffigalugulu upperisakkut pisinnaatitaaffeqarfiannik ersiorfiginagulu atugarliorfigisassarinnngisaannik pilersitsinissaq inuiaat anguniagaattut pingaarnerpaatut tusarliunneqartareersimammat,

pingaaruteqarluinnarmat inuiaqatigiit akornanni ikinngutinnersumik pissuseqarnissaq annertusarniassallugu,

pingaaruteqarluinnarmat inuttut pisinnaatitaaffiit inatsisitigut illersorneqarnissaat, inuk allatut sapilerluni qunutitsinerimut qunusiaanermullu akiunniartariaqalissanngippat,

Naalagaaffiit Peqatigiit inuisa isumaqatigiissutikkut uppersaqqimmassuk inuttut pisinnaatitaaffiit tunngaviusut, inuup ataqqinassusiata erianassusiatalu aammalu angutit arnallu naligiimmik pisinnaatitaaffeqarnerisa pingaartinneqarnissaat isumalluarfigigitsik, aalajangiussimallugulu inuttut atugarisanik siuarsaaniarnissaq inuuniarnermilu atugarisanik pitsaanerulersitsinissaq,

naalagaaffiit ilaasortaasut imminnut pisussanngortimmata Naalagaaffiit Peqatigiit suleqatigalugit sulissutigissallugu inuttut pisinnaatitaaffinnut aammalu tunngavissisutut killilersugaanngitsumik iliorsinnaatitaaffinnut nalinginnaasumik ataqqinninnerup annertunerulersinnissaa,

pinnaatitaaffinnik aammalu killilersugaanngitsumik iliorsinnaatitaaffinnik tamakkuninnga peqatigiilluni paasinninneq pisussaaffimmik tamatuminnga piviusunngortitsinissamut pingaaruteqarnerpaamat,

NAALAGAAFFIIT ILAASORTAASUT AALLARTITAASA

taamaattumik tamanut nalunaarutigaat inuttut pisinnaatitaaffiit pillugit silarsuarmioqatigiinnut nalunaarut manna inunnut tamanut inuiaqatigiinnullu tamanut tunngatillugu peqatigiinnikkut anguniagassatut, siunertaralugu inuup kialuunniit aammalu inuiaqatigiinnik sullissisut kikkulluunniit tamatigut Nalunaarutikkut matumuuna anguniassagaat atuartitsineq perorsaanerlu aqqutigalugit pisinnaatitaaffinnut killilersugaanngitsumillu iliorsinnaatitaanernut tamakkuninnga ataqqinninnerulernissaq aammalu inuiaqatigiit nunallu allat alliartuinnartumik suliniuteqarnerisigut qularnaarniassallugu sumiluunniit sunniuteqartumik akuersaarneqarlutillu naammassiniarneqarnissaat, naalagaaffinni ilaasortaasuni innuttaasut aammalu sumiiffinni naalagaaffinnit taakkunanga aqunneqartuni innuttaasut akornanni.

Immikkoortoq 1.

Inuit tamarmik inunngorput nammineersinnaassuseqarlutik assigiimmillu ataqqinassuseqarlutillu pisinnaatitaaffeqarlutik. Silaqassusermik tarnillu nalunngissusianik pilersugaapput, imminnullu iliorfigeqatigiittariaqaraluarput qatannugitiittut peqatigiinnerup anersaavani.

Immikkoortoq 2.

Kinaluunniit pisinnaatitaaffinnik killilersugaanngitsumillu iliorsinnaatitaaffinnik nalunaarummi maani taaneqartunik tamanik atuiumasinnaavoq, sukulluunniit assigiinngisitsinertaqanngitsumik, s. ass. inuiannut sorlernut ataneq, ammip qalipaataa, arnaaneq/angutaaneq, oqaatsit, upperisaq, naalakkersuinikkut isuma allatulluunniit isumaqarneq, inuiaassutsikkut imaluunniit innutaaqatigiinni qanoq atugaqartuneerseq, pigisaqassuseq, inunnguutsimit imaluunniit inuiaqatigiinni allatut inissisimaneq pissutigalugit.

Aammattaaq nunami imaluunniit sumiiffimmi eqqartuussisinnaanikkut pissutsit imaluunniit naalackersuinikkut imaluunniit nunat allamiut inuup aalajangersimasup attaveqarfigisaasa isumaat pissutigalugit assigiinngisitsineqassanngilaq, sumiiffik naalackersuinikkut attaveqarfeqanngikkaluarpalluunniit, allanit oqartussaaffigineqaraluarpat namminersortuunngikkaluarpalluunniit, imaluunniit imminut naalakkersorsinnaassusia arlaatigut killiliivigineqarsimagaluarpat.

Immikkoortoq 3.

Kinaluunniit inuunermut, nammineersinnaassuseqarnissamut isumakuluuteqaranilu inuuniarnissamut pisinnaatitaavoq.

Immikkoortoq 4.

Kinaluunniit inussiaatigineqaraniluunniit namminersorsinnaassusiagaassanngilaq; inussiaateqarneq inussiaarniarnerlu sutigut tamatigut inerteqqutigineqassapput.

Immikkoortoq 5.

Kinaluunniit naallutserujussuarneqassanngilaq aammalu peqqarniitsumik, naakkittaatumik narrunarsaataasumillu pineqassananilu pillarneqassanani.

Immikkoortoq 6.

Inuk kinaluunniit nunarsuarmi sumiluunniit eqqartuussisarnermi pisassalittut pisussaasutulluunniit isigineqarsinnaatitaanissamut pisinnaatitaavoq.

Immikkoortoq 7.

Kikkulluunniit tamarmik inatsiseqarnikkut naligiissitaasussaapput, aammalu sutigulluunniit assigiinngisitsinertaqanngitsumik inatsisitigut illersorneqarnissamut pisinnaatitaallutik. Kikkulluunniit tamarmik assigiimmik pisinnaatitaapput nalunaarummut matumunnga akerliusumik sutigulluunniit assigiinngisinneqarnissamut taamatulluunniit assigiinngisinneqalernissamut kajumissaarutaasinnaasunut sunulluunniit illersorneqarnissamut.

Immikkoortoq 8.

Kinaluunniit pisinnaatitaavoq naammaginantumik akitsisitaqqinnissamut iliutsinut tunngaviusutut pisinnaatitaaffinnik, nunap naalackersugaanerani imaluunniit inatsisitigut pineqartunut tunniunneqartunik, innarliisunut inuiaqatigiinni eqqartuussiviit susassaartut aqutigalugit.

Immikkoortoq 9.

Kinaluunniit namminissarsiortumik tigusalineqassanngilaq, tigummigallagassanngortitaassanani imaluunniit nunagisamit peersitaassanani.

Immikkoortoq 10

Kinaluunniit naligiissitaalluinnarnikkut piunasaqarsinnaatitaavoq eqqartuussivimmi aalajangersimasunut attaveqanngitsumi aammalu nakerisarsiortuunngitsumi eqqortuliortumik tamanullu ammasumik iliorfigineqarnissamik, pisinnaatitaaffimminut pisussaaffimminullu tunngasutigut aalajangiiniartoqassatillugu aammalu inatsisit tunngavigalugit pillarneqaataasinnaasumik sumilluunniit unnerluutigineqarnermini.

Immikkoortoq 11.

1. Kinaluunniit pillagaassutaasinnaasumik iliuuseqarsimasutut unnerluutigineqartoq pisinnaatitaavoq pinngitsuusutut isigineqarnissamut pisuunermi tamanut ammasumik eqqartuussisoqarnerani, tamatumani uppersaatissat tamassa imminut illersorniarnissamut pisariaqartinneqartut pereerlugit inatsisit naapertorlugit pisuunermi uppersarneqarnissaata tungaanut.
2. Kinaluunniit iliuuserisimasaq qanoq iliuuseqanngitsoorsimanerluunniit inuiaqatigiit imaluunniit nunat allamiut inatsisaat naapertorlugit tamatuma nalaani pillarneqaataasussaannngitsut pissutigalugit pillagaassutaasinnaasumik pissusilerorsimasutut pisuutinniarneqarsinnaanngilaq. Aammattaq iliutsit pillagaassutaasinnaasut pinerata nalaani aalajangerneqartuniit sakkortunerusunik pillaatissisoqarsinnaassanngilaq.

Immikkoortoq 12.

Kinaluunniit pissutsini namminerisani, ilaqutariinnermi, angerlarsimaffimmi imaluunniit allaffigeqatigiittarnikkut pissutsini namminiinnarsortumik akuliuffigineqassanngilaq, aammalu ataqqineqarnerup tusaamaneqarnerullu tungaasigut saassunneqassanani. Kinaluunniit taamatut akuliuffigineqarnissamut imaluunniit saassunneqarnissamut inatsisitigut illersorneqarsinnaatitaavoq.

Immikkoortoq 13.

1. Kinaluunniit akornuteqanngitsumik angalaarsinnaatitaavoq aammalu naalagaaffiit ataasiakkaat killeqarfiisa iluanni najugaqarfissamik nammineerluni toqqaasinnaatitaalluni.

2. [Kinaluunniit nunamik sorlermilluunniit qimatsisinnaatitaavoq, tassunga atatillugu nammineq nunagisaminik, aammalu nammineq nunagisaminut utersinnaatitaalluni.]¹

Immikkoortoq 14.

1. Kinaluunniit malersugaanermut atatillugu nunani allani qimaaffissarsiornissamut qimaaffissinneqarnissamullu pisinnaatitaavoq.
2. Pisinnaatitaaffik taana unnerluussaanerni naalakkersuineranut attuumassuteqanngitsutut pinerluutitut tunngassuteqavissuni imaluunniit Naalagaaffit Peqatigiit siunertaannut tunngavigisaannullu akerliusumik iliuuseqarsimanerni tunngaviginiarneqarsinnaanngilaq.

Immikkoortoq 15.

1. Kinaluunniit naalagaaffimmi aalajangersimasumi innuttaassuseqarnissamut pisinnaatitaavoq.
2. Kinaluunniit naalagaaffimmi aalajangersimasumi innuttaassutsiminik namminiinnarsortumik piiaaffigineqarsinnaanngilaq imaluunniit innuttaassutsimik allangortitsisinnaatitaanermik itigartinneqarsinnaanngilaq.

Immikkoortoq 16.

1. Inuiannut solernut atasuunermut tunngasut, naalagaaffimmi sumi innuttaassuseqarnermut tunngasut qanorluunniit upperisaqarneq uniffiginagit angutit arnallu nammineersinnaassuseqartutut ukioqalerseersimasut aappanissinnaatitaapput ilaqtariinnillu pilersitsisinnaatitaallutik. Aappariilernissap tungaatigut, aappariinnerup nalaani aammalu aappariigunnaarnerup tungaatigut naligiimmik pisinnaatitaaffeqartussaapput.
2. Aappariilernerq aatsaat pisinnaalersinnaassaaq aappariilersussat tamarmik pinngitsaaliinertaqanngitsumik tamakkiisumillu aappariilernissaq isumaqatigiissutigippassuk.
3. Ilaqtariit inuiaqatigiinni pissusissamisoortumik tunngavissiisumillu ataasiusortaapput aammalu inuiaqatigiinnit naalagaaffimmillu illersorneqartussaallutik.

Immikkoortoq 17.

1. Kinaluunniit namminerisaminik pigisaqartussaataavoq kisimiilluni allanilluunniit peqateqarluni.

¹ Danskisut: Enhver har ret til at forlade et hvilket som helst land, herunder sit eget, og til at vende tilbage til sit eget land. Immikkoortup tamatuma kalaallisut nutserneqarneranut Inatsisit tunngaviusussat pillugit Isumalioqatigiissitat Allattoqarfia akisussaavoq.

2. Kinaluunniit pigisaanik pissutissaqanngitsumik arsaarneqarsinnaanngilaq.

Immikkoortoq 18.

Kinaluunniit pisinnaatitaavoq eqqarsartaatsikkut, tarnip nalunngissusiatigut aammalu upperisakkut killilersugaanngitsumik iliorsinnaanissamut; pisinnaatitaanermi tassani aamma pineqarpoq upperisarsiornermi sorlernut ilaasuunermik upperisamillu allangortitsinissami killilersugaannginnissaq aammalu atuartitsinikkut, qanoq iliuseqarnikkut, guutisiornikkut kiisalu upperisarsiornermi unnersuussutigineqartunik naammassinninniarnikkut kisimiilluni allanilluunniit peqateqarluni tamanut ammasumik namminersortumilluunniit upperisarsiornermi sorlernut ilaasuunermik imaluunniit upperisamik nalunaajaateqarnissami killilersugaannginnissaq.

Immikkoortoq 19.

Kinaluunniit pisinnaatitaavoq killiliiffigineqanngitsumik isummaminik nalunaaruteqarnissamut aammalu killiliiffigineqanngitsumik oqaaseqarsinnaatitaanissamut; pisinnaatitaaffimmi tassani aamma pineqarput allanit akuliuffigineqarani namminerisatut isummamik nalunaaruteqarsinnaatitaaneq aammalu nalunaaruteqarniarnermi atorineqarsinnaasut suulluunniit aqcutigalugit aammalu nunat killeqarfii apeqqutaatinnagit paasisassarsiorsinnaaneq eqqarsaatinillu nalunaaruteqarsinnaaneq.

Immikkoortoq 20.

1. Kikkukkuunniit tamarmik pisinnaatitaapput eqqissisimasumik pissusilimmik killilersugaanngitsumik katersoqatigiittarnissanut aammalu peqatigiiffinnik pilersitsisarnissanut.
2. Kinaluunniit peqatigiiffimmi sumiluunniit ilaasortaanissamut pinngitsaalineqarsinnaanngilaq.

Immikkoortoq 21.

1. Kinaluunniit pisinnaatitaavoq nunagisami aqunneqarnerani toqqaannartumik imaluunniit sinniisussatut killilersugaanngitsumik qinikkat aqcutigalugit peqataaniarnissamut.
2. Kinaluunniit pisinnaatitaavoq nunagisamini naligiissitaasumik atorfinitsitaanissamut suliaqartitaanissamullu.
3. Innuttaasut piumassuseqarnerat naalakkersuisut oqartussaassuseqarnissaannut tunngaviussaaq; piumassuseqarneq tamanna ersersinneqartassaaq piffissani aalajangersimasuni piviusumillu qinersisoqartarneratigut aammalu naligiimmik

qinersinnaatitaanikkut pisassalluni isertuussamik taaguinertigut imaluunniit taamatulli killilersugaanngitsumik taaguisarnermi periaatsit aqputigalugit.

Immikkoortoq 22.

Kinaluunniit inuiaqatigiinni ilaasortaasutut pisinnaatitaavoq inooqatigiinnermi toqqissisimaarnissamut aammalu piumasaqarsinnaatitaalluni aningaarsarsiornikkut, inuttut aammalu kulturimut tunngassutilitsigut pisinnaatitaaffit nammineq ataqinassutsimut killilersugaanngitsumillu inuttut ineriartorsinnaanissamut pinngitsoorneqarsinnaanngitsut aqqissuunneqartassasut inuiaqatigiit qanoq iliuseqarnerisigut aammalu nunanik allanik suleqatiginninnikkut kiisalu naalagaaffiit ataasiakkaat aqqissuussaanerat atortussatigullu pissarsivissaataat naapertorlugit.

Immikkoortoq 23.

1. Kinaluunniit pisinnaatitaavoq suliffeqarnissamut, suliffissamik nammineerluni toqqaanissamut, sulinermi naapertuilluartumik ajunngitsunillu atugassaqartitaanissamut aammalu suliffissaaruttoornaveersaartitaanissamut.
2. Kinaluunniit assigiinngisitsinertaqanngitsumik pisinnaatitaavoq suliat assigiippata naligiimmik akissarsiaqartitaanissamut.
3. Kinaluunniit sulisuusoq pisinnaatitaavoq naapertuilluartumik iluarinartumillu akissarsiaqartitaanissamut, imminut ilaquuttaminillu inummut naleqquttumik inuutinniarnissamut pisariaqassappallu aamma inunnik allanik sernissuiniarnernut isumannarunnaarsitsisussanik.
4. Kinaluunniit pisinnaatitaavoq sulinermi soqutigisaminut illersuutissaatut suliaqatigiit peqatigiiffinik pilersitsinissamut tamakkunanilu ilanngunnissamut.

Immikkoortoq 24.

Kinaluunniit pisinnaatitaavoq qasuersaarnissamut sunngiffeqarnissamullu, ilanngullugu piffissamik suliffiusumik naammaginartumik killilersuineq, aammalu piffissani aalajangersimasuni akissarsiat pigiinnarlugit feriaqartarnissamut.

Immikkoortoq 25.

1. Kinaluunniit pisinnaatitaavoq pissaqassutsikkut nammineq ilaquuttamilu peqqinnissaannut toqqissisimaarnissaannullu naammattunik atugaqarnissamut, ilanngullugit nerisassatigut, atisatigut, inissatigut aammalu nakorsamit ikiorneqarnikkut aammalu inooqatigiinnermi pisariaqartinneqartutut ajunngitsorsiasatigut naammaginartuusunik, pisinnaatitaallunilu

suliffissaarusimaneqartillugu, napparsimanermi, sulisinnaajunnaarnermi, aappaarsernermi, utoqqalinermi imaluunniit iluanaarutigisinnaasanik allanik pissutsit nammineq pisuussutigingisat pissutigalugit annaasaqarnermi isumannaatsunik atugassaqtitaanissamut.

2. Anaanaasut meeqqallu immikkut ittumik isumassorneqarlutillu ikiorneqartussaapput. Meeqqat tamarmik, aappariinnermi tamatumaluunniit avataatigut inunngoraluarunik assigiimmik, inoqatigiinnermi illersorneqartussaapput.

Immikkoortoq 26.

1. Kinaluunniit pisinnaatitaavoq atuartitaanissamut. Atuartitaaneq akeqanngilaq, allatut ajornarpat minnerpaamik ilinniaqqaatissanik tunngavissaasunillu ilinniarnermi. Ilinniaqqaatissanik atuartitaaneq pinngitsoorani pisussaassaaq. Teknikkikkut suliatigullu ilinniartitaaneq tamanut nalinginnaasumik ammatinneqassaaq aammalu piginnaassutsit tunngavigalugit annertunerusumik atuartitaaneq kikkunnulluunniit naligiissumik ammatinneqassaaq.
2. Atuartitsinnermi anguniarneqassaaq inuup inuttut naammattumik ineriartortinneqarnissaa aammalu inuttut pisinnaatitaaffinnut nammineersinnaalernissamullu aallarniutaasunut ataqqinninnerup annertusarneqarnissaa. Naalagaaffiit tamarmik aammalu inuiaqatigiinni sorlarni ataqatigiiaat upperisaqatigiiaallu akornanni paaseqatigiinnissamut, akaareqatigiinnissamut aammalu Naalagaaffiit Peqatigiit eqqissisimanissap pigiinnarnissaanut sulinerannut siuarsaaviussalluni.
3. Angajoqqaat qitornamik qanoq atuartitaanissaannik toqqaaniarnissamut salliutitaassapput.

Immikkoortoq 27.

1. Kinaluunniit pisinnaatitaavoq inuiaqatigiinni kulturimut tunngassutilitsigut ingerlatsinerni killilersorneqanngitsumik peqataanissamut, eqqumiitsulianik nuannaaruteqarnissamut aammalu ilisimatuussutsikkut siuariaatinik taakkualu ajunngitsorsiassartaannik paasissutissinneqartarnissamut.
2. Kinaluunniit pisinnaatitaavoq ileqqorissaarnermut tunngasutigut aammalu timikkut inuuniarnermut tunngasutigut soqutigisanik ilisimatuussutsikkut, atuakkiatigut imaluunniit eqqumiitsulioriaatsikkut pilersissimasaminut tunngasutillit sugaluartulluunniit illersorneqarnissaannut.

Immikkoortoq 28.

Kinaluunniit piunasaqarsinnaatitaavoq inuttut inuiaqatigiittullu atugarisat aaqqissuussivigineqarnissaannik, tamatumani pisinnaatitaaffiit killilersugaanngitsumillu iliorsinnaatitaaffiit Nalunaarummi matumani taaneqartut tamakkiisumik piviusunngorsinnaaqullugit.

Immikkoortoq 29.

1. Kinaluunniit inuiaqatigiit tungaannut pisussaaffeqarpoq, taamaallaalli tamatumani inuttut killilersugaanngitsumik tamakkiisumillu ineriartorsinnaatitaaneq tunngavigalugit.
2. Pisinnaatitaaffiit aamma killilersugaanngitsumik iliorsinnaatitaaffiit atorneqarnerini kialuunniit taamaallaat naalagarsiorfigisussaavai killilersuutit inatsisini aalajangersarneqarsimasut inuit allat pisinnaatitaaffiisa killilersugaanngitsumillu iliorsinnaatitaaffiisa aammalu piunasaqaatit naapertuilluartut inuiaqatigiinni inuit kikkulluunniit naalakkersuinikkut oqaasissaqaqatigiiffigisaanni ileqqorissaarnissamut tunngasut, inuiaqatigiit aaqqissuussaanagerat aammalu inunnut tamanut iluaqutissatut piunasaqaatigineqartut naammassiniarnissaat siunertaralugu.
3. Pisinnaatitaaffiit killilersugaanngitsumillu iliorsinnaatitaaffiit tamakku Naalagaaffiit Peqatigiit siunertarisaannut tunngavigisaannullu akerliusumik atorneqanngilluinnassapput.

Immikkoortoq 30.

Nalunaarummi matumani taaneqartut arlaannaalluunniit paasineqassanngilaq naalagaaffinnut, ataatsimoortukkuutaanut imaluunniit inunnut ataasiakkaanut tunngavissisutut sumilluunniit ingerlassaqarniarnissamut imaluunniit iliuuseqarniarnissamut pisinnaatitaaffittut killilersugaanngitsumillu iliuuseqarsinnaatitaaffittut killilersugaanngitsumillu iliuuseqarsinnaatitaaffittut maani naatsorsuunneqartut arlaannaannilluunniit suujunnaarsitsiniutaasinnaasunik.

Najoqqutaq

<https://www.ohchr.org/EN/UDHR/Pages/Language.aspx?LangID=esg>